

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

In festo omnium sanctor[um] ... ser[monis] lxxii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

causabit etiā iste stridor a nimia indignatione et furia mentis :
 s̄ dñm . s̄ seip̄os . ⁊ s̄ illata tormēta . Isa . 65 . Ecce serui mei lau-
 dabunt p̄ exultatione . et vos sc̄z dānati lamentabit̄is p̄e do-
 loze cordis et stritione sp̄us . Gre . 9 . li . mo . Fit ḡ miseris mors
 sine morte . finis sine fine defectus sine defectu . q̄ et mors uiuit
 et finis incipit . et defectus deficere nescit . Et hec cā est stridoris
 dentiu . q̄ sempiternus horroz ibi inhabitat . Quinto ponit pa-
 rabole clusio . Multi aut̄ sunt vocati : om̄s uidelicet hoies : sed
 pauci sunt electi : qui pauci sunt fideles respectu infideliu . rursum
 ex fidelibz multi uocant̄ ad nupcias . pauci uero electi a deo . Isa
 9 . Multiplicasti gentē . sed nō magnificasti letitiā .

In festo omniū sanctorū p̄ri . ps̄ ser . lxxii

Idens ihesus turbas ascendit . Mat . 5 . et lu . 6
 nihil ē patria desiderabilis . sic quidā dixit . Ne-
 scio quō natale solū dulcedine cunctos tenet . et
 memores non sinit eē sui . Et uirgi . Vinat amor
 patrie laudumq̄ imensa cupido . Nobis igit̄ exu-
 libz a patria nostra celesti vñ originē duximus inatus est amor
 illuc redeundi . qui totiens excitat̄ in nob . quotiens laudes ipsi
 us patrie audimus referre . sic dicebat psal . Letatus sum in his
 que dicta s̄ . Et licet singule celebritates sanctorū excitent animi
 hec tñ omniū sanctorū solennitas aim debet vigilantius eleua-
 re in q̄ regis nostri maiestas . mistroz eius nobilitas . cūm nō
 stroz beata societas declarat̄ . de quibz agit̄ in p̄nti euangelio .
 Et q̄ añ omnia optet eū laudare qui ē sanctus sanctorū cūctos
 addidit sanctos . ideo p̄ns euāgelii in tres p̄tes diuidit̄ . Primo
 extollit̄ regis etermi maiestas venerabilis . Secundo describit̄ an-
 gelice creature dignitas honorabilis . ibi . Et accesserunt ad eū .
 Tertio distinguit̄ humane nature merces beatificabilis . ibi . be-
 ati pauperes . B Circa primū maiestas ipsius qui omniū
 sanctorū regalez obtinet p̄ncipatū . ex sex additionibz declarat̄ .
 nā ex ipso ē salutare refugiu . q̄ ondit̄ nois p̄prietas . ihesus qui
 saluator uel salutaris interpretat̄ . Secundo circa subiectos gerit̄
 attentū aspectū . uidens turbas . Tertio sic attendit̄ infima qd̄
 tñ sublimē habet ascensū . ascendit̄ in montē . Quarto habet tñ
 quillitatis iudiciū . et cū sedisset . Quinto clare natiuitatis miste-
 riū . ⁊ aperiens os suū . Sexto ueritatis certe magisteriū . docebat
 eos . Circa primū considerandū . q̄ si xps̄ est rex omniū fideliu . sic
 dixit angelus ad uirginē . Regnabit̄ i domo ia . ⁊ . De quo eē
 interrogauer̄ magi dicentes . Vbi est qui natus ē rex iudeoz .

Sermo

Si hoc inq̄ est. merito nomen eius ē: ihesus: id ē salutaris. hec
em̄ est deīa inter tirannū et regē. qz tirannus dispōit subditos
rex autē saluat. vñ salus populi rex ē. ideo clamabat mlier que
dam ad regē israhel. 4. re. 6. dicens. Salua me dñe mi rex. et. z
mach. 3. Videbat omias sine regali puidencia impossibile ēē pa
cem rebo dari. verus itaqz rex xp̄s est. cui uenit nomen regale.
vt ihesus. id est saluator dicat. sicut legit lu. 9. filius hoīs non
uenit aīas perdere. sed saluare. Saluat autē sicut pastor gregez.
sic medicus egrū. sicut redemptor captiuū. sicut fidelis de positū
sic dilectus amīcū. et sic diues thesaurū. Isa. 43. Ego sum dñs
et non ē absqz me saluator. C Secundo tangit eiusdē regis
pūda et cūspēctio: videns turbas: putauerūt quidā deū non
videre terrena. nec eozz habere curaz quasi maioribz intentū. et
ab his remotū inferioribz. vñ ouid. de tristi. Vtqz deos celumqz
siml sublime tuenti. Nō vacat exiguis rebz adesse ioui. et Job
zz. dicit. An cogitas qz deus excellit celo sit. et sup stellaz ver
tice sublimet et detice. quid em̄ nouit dñs et quasi p caliginē in
dicat nubes latibulū eius. nec nostra cōsiderat. et circa cardines
celi pambulat. talū sententiā recitat dauid dicens. Et dixerūt.
quō scit deus. et si ē scientiā in exaelso. et itez. Nō videbit dñs
nec intelliget deus iacob. Nec ē opinio iniquozz hominū et im
piozz. qui vt ipune peccarent. sinxerunt deū nostrā nō aduer
tere. atra quos elegantē arguit ipse dauid dicens. Intelligite in
sipientes in populo. et stultū aliqn̄ sapite. qui plantauit aurem
nō audiet. aut qui sinxit oculū nō cōsiderat. qui corripit gentes
nō arguit. qui docet hominē scientiā. dñs scit cogitationes ho
minū. qm̄ vane sunt. q̄ qui regnat in celis videt turbas homi
nū in terris. humilia em̄ respicit in celo et in terra. nec quemad
modū principes seculi intendetes uaioribz mimora negligit. sed
potius nihil eū latet. omne em̄ occultū penetrat. omne minimū
discernit. omne abiectū reuocat. omni infimo se applicat. nihil
ita sedū est qz illi non compareat. attingit em̄ vbicunqz aspectū
eius. ppter suā mundiciā. a fine vsqz ad finē fortiter. et disponit
omnia suauiter. vñ atra adulteriū dicens. Ecce. 23. Quis me
videt tenebre circumdant me. et parietes cooperiūt me que ve
re et delictozz meozz nō memorabit altissimus. atra hunc sic ob
iat ecclesiasticas nō intelliges. qm̄ oculi dñi multo plus lucido
res sup solem sunt. arcūspicientes omnes vias hoīm et pfundū
abissi. et hoīm corda intuentes in absconditas ptes. dño em̄ deo
anteqz crearent omnia sunt agnita. sic et post factū respicit oīa.
Ecce. 16. mox. 16. Dispositis deus sic exteriora circūdat vt interiora

impleat. sic interiora implet. ut exteriora circumdet. sic summa regit. ut inferiora non deserat. sic inferiora non recedat. sic latet in sua specie. ut tamen cognoscatur in operatione. sic cognoscitur in suo opere. ut tamen comprehendere non valeat a cognoscendis estimatione. sic intendit omnibus. ut adsit singulis. sic adest singulis. ut simul omnibus nunquam desit. **T**ercio rex ille noster commendatur a celsitudine maiestatis: ascendit in montem: mons sion secundum isidorum. 14 ethi. sic dicitur eo quod eminent. tripliciter autem eminentiam christus ascendit. Prima est deitatis. montes enim deitatis christus ascendit non ubi aliquando non erat. sed ubi spiritus erat. ubi ascendit eternaliter. quia ascensus eius nec principium habet nec finem. quia igitur equalitatem patris habet. ideo dicitur ascendisse in montem. psalmus. Mons dei. mons principis. mons in quo beneplacitum est deo habitare in eo. etiam dominus habitabit in fine. Ecce. 24. Ego in altissimis habito. et thronus meus in columna nubis. Secundus modus est eminentia beatitudinis. de quo exo. 15. Plantabis eos in monte hereditatis tue. et rursum. 24. Et spes glorie domini quasi ignis ardens super verticem montis hunc montem glorie ascendit eternaliter. est enim splendor glorie et figura substantie ad quem pater. exurge gloria mea. Tertius mons est celestis eminentia quia corporaliter super omnes celestes montes christus ascendit. Mat. 16. Postquam locutus est eis assumptus est in celum. psalmus. Excelsus super omnes gentes dominus. et super celos gloria eius. quis sicut dominus deus noster qui in altis habitat etc. **Q**uarto rex noster et princeps commendatur a plenitudine preteritis: et non sedisset: quia cuncta movet sine sua mutatione. Sedere dicitur. hoc attestat plenitudinem preteritis. quoniam absque sui variatione solo nutu voluntatis cuncta pagit. psalmus. Mutabis eos et mutabuntur. tu autem idem ipse es. Sed nobis videnda sunt tria. primum quid sit ista sedes. secundo ubi posita. tertio qualiter situata. De primo dicitur isa. 66. Celum sedes mea est. celum intelligit rationalem substantiam in qua sedet omnia diiudicans. vel celum est propria bonitas in qua residens ad nihil aliud movetur. Isa. 6. Vidi dominum sedentem super solium excelsum et elevatum. Solium regale est sedes. ubi dicitur solium quasi sedium. et est naturalis. et si solium dicitur a soliditate. tunc istud est divina bonitas. cunctis solidior. que super omnia excelsa est elevata. si vero solium dicitur a silos grece quod est lignum. quia ex ligno fiebant sedes regum. tunc solium regis eterni creatura rationalis est. eo ipso quod creatura velut lignum fragile est. istud autem solium excelsum est natura angelica. sed elevata est natura humana. Secundo videndum est ubi sit ista sedes posita. et hoc dicit psalmus. Qui sedes super cherubim. quoniam excedit omnem plenitudinem scientie et intellectus. Tertio considerandum ubi sit situata

Sermo

de quo Hebre. 1. Sedet ad dexterā patris in excelsis. Dextera est eternitatis honor. et equalitas glorie. puer. 4. Longitudo dixerū in dexterā eius ꝛc. Quanto regis nostri nobis origo describit et aperiens os suū: os xpi est intellectuale cor dei patris. vñd pcedit. qđ os verbū aperit. cū patres manifestat dicentē. sic em verbū ab ore. ita filius a patre. et sicut verbū os aperit. ita xpa patrē manifestat. De primo psal. Erudauit cor meū verbū bonū. ꝛ eccle. 34. Ego ex ore altissimi pdij primogenita aū omne creaturā. Quo vero os paternū xps aperuerit. id est manifestauerit. ipse dicit. Jo. 18. Exiui a patre ꝛ veni in mundū. et itez 18. Pater manifestauit nomen tuū hominibz quos dedisti mihi. Neqz em os paternū vllus potuit aperire. id est manifestare. nisi verbū. id est filius. qui ab ipso pcedit. Mat. 11. Nemo nouit patrē. nisi filius. et cui voluerit filius reuelare. Jo. 1. Deum nemo vidit vnqz. nisi vnigenitus filius. qui ē in sinu patris ipse enarrauit. ꝛ Sexto describit magisteriū veritatis. quo rex nr docet omnē intellectuū: docebat eos: ipse ē qui dicit Jo. 13. Vos vocatis me magister et dñe. et bñdicitis. sum etem. Cuius singularē magisteriū ipse tangit. Mat. 24. Nec vocemī magistri. qui amagister vester vnus est xps. sine cuius magisterio nemo docet. potest em homo psonare verbis exterius. sed veritatē ipse solus describit in mente. que veritas ē. vñ aug. 5. ꝛes. Nullus preter te doctoz est veri. vbiunqz ꝛ vndeunqz clamauerit. Job 38. Quis posuit in visceribz hoīs sapiam vel quis dedit gallo intelligentiā. Ratione huus doctrine dicit rica. de sancto vīd. 1. de tri. Vtā attendent pagani cū quanta asidentia xpiani fideles poterunt dicere deo. dñe si errauimus p te decepti sumus.

Secunda pars.

¶ Secundo ex his que pñent ad solennitatē huus diei est asideratio angelicę dignitatis. que in verbis istis describit. cū dicit. accesserūt ad eū discipuli eius. vbi supri eius spūs commendantē triplicet. et primo a discipulatu deitatis. discipuli eius. secūdo ab accessu familiaritatē. accesserunt. Tercio a termino stabilitatis. ad eū. Ratione primi asiderandū est. qz beati illi spūs dicunt esse discipuli summe sapientie. que tenet magisteriū in scola celesti. sic legit Job. 36. anunciat de ea. id est de luce sapientie. amico suo. qz possessio eius sit. et ad eā possint accedere. ideo isti discipuli commendantē 3. reg. 10. qz sapiam ab ore veritatis pcpunt. beati viri tui. et beati serui tui. hi qui stant corā te semp. et audiūt sapiam tuā. Iste vero discipulatus angelicus asistit in tribz. scz cognitione.

distinctione. siue ordine. et opatione. **D** Suscipit enim discipu-
 lus a magistro tria quedā. scz doctrinā vñ cognitio. distinctio-
 nē et inde ordo. imperiū et inde opatio. **A** veritatis igit doctri-
 na. primo suscipiūt cognitionē omnīū. velut clarissima specula
 que imaginē omnīū expressaz hñt. vñ **D**omi. in. c. de an. ierar.
Ipſi sunt specula clarissima et imaculata susceptiua radij pñcia-
 pal' lumis. hñt deitatis cognitionē apertā. mundanoꝝ cogniti-
 onē certā. ⁊ mutuā cognitionē aspiciā. **D**e primo mat. 18. **A**n-
 geli eoz semp vident facie patris mei qui in celis ē. **D**e secūdo le-
 git. 2. palip. 3. q. facies cherubin verse erāt ad exteriorē domū.
 domus iterioꝝ celestis ē patria. domus vero exterior' mūdus iste
 ⁊ qm̄ angeli mundanoꝝ hñt notitiā. ideo facies eoz ad domū
 exteriorē auerse dicunt. nec mirz si totius creature hñt notitiā.
 qui fontē sapientie oīa contemplant ⁊ intuent. vñ gre. 2. mo. c. 2.
 Quid enim de his que scienda sūt nesciūt. qui scientē oīa sciūt. q.
 aut mutuā de seipsis habeāt notitiā ex virtute diuini magiste-
 rij potest intelligi ex eo q. habeēt exo. 25. vbi dicit q. cherubin re-
 spicebāt se mutuo. versis vultibz in ppiciatorij. Respiciūt au-
 tē se mutuo. qz mutuo se cognoscūt. ex eo q. vultus mentē vñ
 usculsq. ad alterz auertit. sed hoc ideo. qz diuinitatē ppiciato-
 riū contemplant. **I**tem discipuli distinguēt magistro hñt or-
 dinē. quātus aut sit ordo virtutū celestīū. qz sapientē distinctus
 qz potēt colligatus. nō facile potest ab hoīe mortali explicari.
Job. 88. Nunquid nosti ordinē celi. et pones rōnē eius in terra
 ex his tñ que dicit sacra scriptura. deprehendi potest tres esse ie-
 rarchias. id ē sacros principatus. et nouē ordines supnoꝝ spi-
 rituū. Legit enim. 3. reg. 6. q. salomō edificauit atriū. interius tri-
 bus ordinibz lapidū politoꝝ. ⁊ vno ordine ligni cedri. **A**tri-
 um iterius ē ecclesia triūphans cuius compatiōe militās eccle-
 sia exterior' ē. politi vero lapides supni sunt spūs. lapides viuū
 lapidee firmitatis ⁊ politi sine vlla mentē asperitate. **E**x his ve-
 ro tpalit' distinctis sñt tres ierarchias. scz stat edificū ecclesie triū-
 phantē. vnus vero ordo lignoꝝ cedri sūt om̄s aīe beatoꝝ hoīm
 que lignū dicunt ex fragilitate nature. sed cedrus rōne incorru-
 ptibil' glorie. tres vero ierarchie sūt suprema media et infima.
 in suprema est pfectio. in media illuatio. sed infima purgatio.
 sic dicit **D**io. de an. iera. **I**ste vero ierarchie lapidee distinguunt
 rursus nouē ordinibz angeloꝝ significat' p nouē lapides pre-
 ciosos descriptos eze. 28. ita vt quelibet ierarchia tres lapides
 contineat. **S**uprema ierarchia habet seraphim ardens. qui p car-
 bunculū designat. **I**te cherubin intelligentes qui p crisolituū desig-

Q

Sermo

nant. in quo ad oculū solis rutilat stella aurea. Itē thronos cū
tūquillitate diiudicātes qui p topasion intelligunt auro simile
qui etiā bulientē aquā p sui imissionē differre facit. ⁊ hoc ppiū
ē tūquille indicantē. Media ierarchia habet ordinē primū dñā
tiones toti mundo presidentes. que p saphizz intelligunt. cuius
color ē perspicuus et flauus. sic celū serenatū. sereni em oportz
ēē presidentē sine vlla nebula erroris. aut malicie. Itē habet pñ
cipatus reges et puincis spūalit impantes. qui berillū designā
tur. nā hic lapis valet ⁊ hostes. et dicit reddere hoīem iudū.
et mīte. quod totū principibz auenit. Itē habet potestates. quo
rū potentie nihil resistit. vñ designant p iaspide. de quo scri. qz
reddit hoīem gratū. et potentē. et tutū. Infima vero ierarchia
primū habet ordinē virtutū. quaz actio ad oīa se extendit que
p smaragdū intelligunt. cuius coloris virentis tanta vis ē. vt
etiā prim aerē sui colore iñicat. Itē habet archāgelos. qui ma
iora denunciat. isti p omiez designant. qui colore habet nigz.
venis albis variatū. et habet figurā humane vnguis. ea em q
p ipsos denunciant. licet rōne reuelationis venā habeat albā.
qz tñ sunt magna misteria. rōne obscuritatis sūt nigra. Itē ha
bet angelos. quoz sunt ptiālares effectus et reuelationes. iō
p sardiū intelligunt simile terre rubee. qz infimus ordo ē. sic ter
ra vltimū elementoz. R Itē discipuli magistri impio opan
tur. sic et supni spūs oīa pfiāt dñitatis iperio. psal. Potētes
virtute facientes verbū illius. ad audiendā vocē sermonū eius
dedit aut illis deus imperiū mundū illū regendi. quē primū re
gūt p mulgando leges. Gal. 3. Lex ordiata p angelos fuit. Itē
ptegendo hoīes. psal. Angelis suis mādauit de te ⁊c. Itē expug
nando hostes. Judi. 5. De celo dimicātū est ⁊ eos. stelle. ⁊ ange
li manentes in ordine et curru suo. adūsus sifara pugnaverūt.
Sifara exclusio gaudiū interpretat. et hic ē nī hostis. qui ad hoc
preliat. vt a gaudiis eterne vite nos excludat. Secūdo nā an
gelica describit familiaris diuinitati cū dicit. accesserunt. L
Quoz accessus quadeuplex. scz aformationis nature. auersati
onis grē. a contemplationis clare. ⁊ dilectionis itime. Et prio qui
dē ad dñm accedūt p aformitatē nature. qz sūt spūs sine corpe
sic ⁊ diuina natura. psal. yfacit angelos suos spūs. vñ aug. 12
⁊c. Duo fecisti dñe. vñ ppe te. angelicā scz naturā. et altz
longe a te. scz informē naturā. ppter hāc p̄p̄m̄quitatē aforma
tis nature. ipsi āgelici spūs dicunt filij dei. Job. 38. Cū me lau
darent sūt astra matutina ⁊c. Secūdos accessus ē auersionis gra
tie. qz naturā angelicā sibi p̄p̄m̄quā naturalitē fecit ēē p̄p̄m̄quā

supnālī dūerfionis grā. Eze. 1. dicit. q̄ facies eoz et p̄ne eoz
 rū extente erāt desup qz nō ad inferiora adūsi. sed ad supiora dū
 si sūt. ideo dūenit eis illd. Mat. 3. Ecce angeli accesserūt et mī
 strabāt ei. Tercius accessus ē clare contemplationis. cū em̄ cogno
 scūt creaturā in p̄na natura. aut circa illā aliqd̄ exhibet miste
 riū. ex h̄ vident ab iterna luce recedere. sed cū eadē in verbo diuī
 nitatē cognoscūt. tūc a vesptina cognitione. cognitione matu
 tina accēdūt ad dñm. de quo iob. 1. quadā die venerūt filij dei
 vt assisterēt corā dño. dies ē claritas contemplationis. sed nō cū
 in contemplatione assisūt angeli corā dño. sed in ea solū que co
 gnoscūt res in verbo. nō tñ dicunt res sic cognoscere in seipsis
 qñ sp̄ eas in verbo cognoscāt. vt dicit aug. 4. sup gen. ad fraz
 et idē contemplatione veritatē sp̄ accēdūt. Quartus accessus ē in
 time dilectionis. amor em̄ amantē transfert in amatū. et qz di
 ligūt deū etiā plusq̄ seipsos. idē magis ad deū accēdūt. et illi sūt
 p̄m̄ quocies q̄ sibiipsis. Gre. 5. mo. 35. Natura angelica eo sp̄
 lo q̄ creatura ē in semetipsa vicissitudinē mutabilitatis habet.
 quā videt mutabilitatē vīnat. p̄ hoc q̄ ei qui sp̄ idē est vīnalis
 amoris alligat. Tercio cū dicit: ad eū: huius p̄m̄quitatē termi
 nus exprimit. Ad eū em̄ accēdūt qui ē bon⁹ oīs boni. finis oīs
 appetitus. terminus oīs motus. quies oīs laboris. p̄m̄ oīs vī
 ritatē. sufficientia oīs defectus. et vt breuē vīnula cludā. qui ē
 oīa in oīo in quē desiderāt angeli p̄spicere etc.

Tercia pars. ¶

Erdo iuxta diūsitatē meritoꝝ distinguit premiū ani
 maz sanctaz. cū dicit: Beati paups sp̄: Vbi cū de
 randū primo. qz cō premiū cūctis iustis beatitudo ē
 quā diffiniuit boe. 3. de iso. dicit. q̄ ē status oīm bo
 noꝝ aggregatione p̄fectus. Statū dicit rōe stabilitatē et p̄ma
 nētē. p̄fectū dicit rōe durationis. et idēficiētē oīm bonoꝝ ag
 gregatione. dicit rōe inseparabilitatē et dūenietē. hui⁹ em̄ mū
 ti bona. beatificare nō p̄nt. qz nullū de se p̄fectū est. sed deficiēs
 nec aggregat sibi aliū bonū. et vltim⁹ nō est stabile et p̄manēs
 et hoc ē videre in his q̄ appetūt hoīes in quib⁹ p̄riā dūenerūt
 ponere beatitudinē et hec sūt. diuitie. honores. p̄tates. gloria.
 voluptates. fortitudo. decor. et sanitas. ondit autē boe. nihil ho
 rū facere hoīem felicē. Primo quidē longe sūt diuitie a vera bea
 titudine q̄ subeipi p̄nt hñti. Itē si honozē cupis su p̄licab danti
 et qui p̄tare ceteros honozē cupis p̄scendi humilitate vilescit.
 Aliā rationē aristo. assignat. d. qz honoz ē bonū honozantē nō
 honozati. beatitudo vero ē bonū felicē. Itē si potentia desideras.

Sermo

subiectoꝝ obnoxius picul' subiacet. Itē si gloriā queris p aspā
queq; distractus securus eē desistes. Itē voluptates quis credat
beatū facere. s. vilissime ac fragilissime rei corpis seruū cōstituāt.
Itē qm facile fortitudo et decoz et sanitas tollunt. cōstat qm p h
nō sumus felices. Illō igit bonū in q̄ hęc oīa aggregata sūt san-
ctoꝝ aīas facit eē beatas. q̄ ipsū est sumū bonū q̄ videre q̄ ama-
re beatū cōstituit. vñ amb. 1. de of. Sac̄ sc̄ptura beatitudinē cōsti-
tuit in cōgnitione dei. et fruā bone opationis. fruā aut a
fruitione nomē accepit. frui vero ē amore mherere alicui rei pp̄t
seipsā. vt dicit aug. hęc igit beatitudo ē cōis oībo sanctis aīabo
S; spūalia p̄mia distinguunt nouē beatitudinib; iuxta diūsitā-
tē meritoꝝ. Et p̄mo tangit premiū apli meriti. meritū quidē
signat in eo q̄ dicit: paups spū: id ē h̄m aug. hūiles spū non
hūtes inflantē spūm. multi quidē vident hūiles extērius. quoz
interiora plena sūt dolo. sic dicit eccle. 19. sed hūilitatē spūs ipse
attendit qui ē ponderator spūum. vel paups spū. hūiles atem
ptozes mūdi. abdicātes t̄palia volūtate spūali diffidētes de su-
is virib; . vel aliter paups spū intelligunt. qui p̄fecte rebo secula-
rib; abrenūciāt. non tm̄ vsu. sed etiā affectu et desiderio. quoz
spūs paup ē nihil cupiens. sic paupes spū gloriofi fuerūt apli
hūiles abrenūciātes diuis. de quib; duob; p̄ncēps aploꝝ xp̄o
pposuit q̄stionē. Mat. 19. Ecce nos relinqm; oīa abrenūciātes
diuisis et secuti sum; te. hūilr abrenūciātes hōrib;. Quid ḡ erit
nob;. iō hui; meriti p̄miū explicat. beati sūt tales beatitudine
ēntiali. sed beatitudo spūal hui; meriti tāgit: qm ipsoꝝ ē reg-
nū celoꝝ: Ber. paupib; parit et martirib; regnū celoꝝ p̄mit-
tit qz p̄ paup̄tate quidē emitt. sed in passione p̄ xp̄o absq; oī di-
lacione papit. paup̄tati regnū. hūilitati celū debet. igit paupi
b; spū dat p̄ mercede regnū celoꝝ. Isti sūt apli q̄ sub impatore
xp̄o reges sūt celi. de quib; isa. 50. Ambulabūt gentes in splen-
dore cētus tui. et lz regnū celoꝝ cūctis deī beat. nō tm̄ est oīm
sed eoz q̄ abrenūciatione p̄ntiū ipsū acq̄suerūt. quib; dicit. se-
debitis sup̄ sedē ic̄. ¶ Sequit beatitudo patriarchaz veteris
testi. quoz tangit meritū: mites: fuerūt sancti p̄res et benigni
q̄nq; potētes eēnt et maḡ auctoritate. ex quib; abraā mitis fuit
remittēdo iniurias ablata vxoris. fugiens lites exortas pastoꝝ.
Isaac vero in dānis illatis tenuit mansuetudinē. Jacob in ple-
cutione fr̄is et fraudib; labā nō est pturbatus. Joseph tate fu-
it māsuētudis. vt lacrimas effuderit p̄ fr̄ib; inimic. Moises su-
per oīs hōies q̄ morabant in terra fuit mitissimus. sic dicit nū.
12. Samuel p̄ salute se cōtinentiū exorauit. Dauid aut planxit

morte inimici. Isti sancti patres q̄ mansuetudine ceteros p̄cellerūt:
 beati sc̄. nō sōi beatitudie. sed singl̄r: qm̄ ipsi possidebūt terrā:
 duplex vero terra est q̄ istis possidēda p̄mittit̄. vna celestis fir-
 ma & fertil̄. fluens lac et mel. de qua ps̄. portio mea sit in terra
 viuentiū. Altera terra ē pp̄rie corporat̄. de qua iob. 4. Dabi-
 tāt dom⁹ luteas & terrenū habēt fundamentū. sanctis vero pa-
 triarchis qm̄ terra fertilitatis p̄missa fuit. nec data ē in p̄nti. id
 dabit̄ in futuro possidēda. corpus etiā pp̄riū possidebūt dū ple-
 no iure dñabunt̄ eadē. q̄ dū viuim⁹ p̄m̄ peccat̄ subiciūt. iob. 9
 Terra data ē in manu ip̄y. sed tē verificabit̄ illō isa. 6. Nō audi-
 et̄ vltra iniquitas in terra tua. lz aut̄ et aliis iustis tradat̄ ista be-
 atitudo. soli tñ patriarche hui⁹ rei p̄mi sūt possessores. a quib⁹
 iure hereditario tñsferē hereditas. eccle. 44. Cū semie eoz p̄ma-
 net bona hereditas. & isa. 6. Dñs iusti in p̄petuū hereditabūt ter-
 ram. **D** Sequit̄ tertia beatitudo q̄ est penitentiū. cuius beati-
 tudinis tangit̄ meritū: qui lugēt: Quidā plangūt p̄ dāno tpa-
 hū. quoz ludus nō est meritorius. sed culpabil̄ est iniciū ludul-
 eim̄. eccle. 12. Ibit̄ hō in domū eternitat̄ sue et circuibūt in via
 plāgentes. qui vero triguū sup̄ius hñtes gr̄am lacrimaz p̄ cō-
 missis delictis. et p̄ dilatione sup̄ne patrie illi merent̄. peccato-
 res em̄ ad ludū p̄nie inducunt̄. iere. 9. Deducāt oculi vestri la-
 crimas. et palpebre vestre defluāt aquis. et doceat filias vestras
 lamentū. ascēdit mors p̄ fenestras nostras. ingressa ē domus no-
 stras. hui⁹ pland⁹ subiungit̄ premiū: beati: em̄ tales sūt: qm̄
 ipsi solabunt̄: ps̄. p̄m̄ multitudinē do. me. x̄. Jo. 16. Plorabi-
 tis et flebitis vos x̄. erit em̄ tē penitentiū solationis gaudiū.
 p̄moq; p̄ lacrimas q̄ prius erāt inimicū. aspiciēt se factos a mi-
 cos familiares dei. Secūdo q; doloz culpe succedet gaudiū glo-
 rie. t̄rcio q; p̄ lacrimas videbūt q̄ntū dñationis piculū euase-
 rint. id̄ absterget deus omnē lacrimā ab ocul̄ sanctoz. felices sūt
 iste lacrimas quas man⁹ diuina absterget. **P** Sequit̄ quarta
 beatitudo que ē p̄phetaz quoz tangit̄ meritū: qui esuriūt et si-
 tiūt iusticiā: h̄ iusticia xp̄i est. sic dicit̄. 1. cor. 1. q̄ fact⁹ ē nob̄ sa-
 pia et iusticia. p̄dita em̄ erat iusticia peccante hoīe. sed ipse x̄ sa-
 no b̄ iusticia factus ē. h̄ac desiderātes sancti p̄phete dicunt̄ esurisse
 et sitisse. h̄ac sic esuriebat daniel. d. Panē desiderabile nō comē-
 di. hanc sitiebat dauid. d. Sitiuit aīa mea x̄. huic aut̄ desiderio
 succēssit saturitat̄ beatitudo. tales em̄ sūt: beati qm̄ ipsi satura-
 bunt̄: In degustatione em̄ hui⁹ iusticie totus aīus satiat̄. ps̄. sa-
 ciabor tū ap. glo. tua. vñ moy. et elias aliq̄d hui⁹ tibi gustan-
 tes. xl. dieb⁹ & noctib⁹ oblit̄i sūt cibū corpale māducare. Sequit̄
 quinta beatitudo eoz qui cōi noīe asseiores dicunt̄. que p̄ me

Sermo

ritū ē. qz sūt: misericordes: dederūt ei manū et os mīe opibz. ipsi soli sūt quoz opa de9 laudabit ī iudicio. sic legit mar. 25. ps. Josūdos hō qui miseret xē. taliū merces subiūgit: beati qm ipsi mīam asēqnt: id em q acquirēt alicui vita etna. ipsa mīa ē largitoris q pprie acqrit mīa pmerentē bar. 5. adducit dñs isrl cū iocūditate et luie maiestatl sue. cū mīa et iusticia q est etiā ī ipso. de his vīrg. h sūt omīs q sui meōres alios facē merendo. Sequit sexta beatitudo. q est vīrginū. quoz ē regina vīrgo vīrginū. hōz meritū est. qz dicunt: mūdo corde: mundū cor ē. q nul la polluit carnis voluptas. tob. 3. nunq̄ cupiui vīz. et mundaz seruavi aiām meā ab oī cupia. huc mūdū de debet purior quedā et illustrior visio dei. de qua subdit: beati: sūt tales: qm ipsi deū videbūt: omīs quidē sacti deū vidēt. sed puritas cordis vīrginū h meret. vt quodā pūlegio singlri deū pspiciat9 intu eant. vñ attingit q exurgūt ī laudē quandā deitatē q illis sol est nō. apoc. 14. cantabūt canticū nouū an sedē dei. et nō poterat dicere canticū illd. nisi illi q cū mulieribz nō sūt cōiūgnati xē. Sequit beatitudo septia. q est pōsticū a platorz ecclie q rōe meriti appellant: pacifici: ipsi em etiā iniuriati exhibēt se pacificos subdit. et circa pacē ecclie papue isrl sūt aseruādā. iob. 25. q facit concordia ī sublimibz suis. qz platos lz sublimes ī suscep- tis iuriis facit concordēs. ps. rogate q ad pacē sūt isrlm. hōz sub- iungit pmiū: beati qm filij dei vocabunt: nihil amabili9. nihil cari9. nihil hōrabili9. et nobili9 filiis dei. et recte tale pmiū tali merito auenit. qz nihil ē deo odibili9 audore litis et discordie. vñ dñs est nihil ibi ē cari9 filiis q sūt pacē audores. et concordie. ps. ego dixi dy estis xē. decs appellat platos. qz sūt iudices a rectores. qui etiā ex hoc potissime diuini hoies sūt. qz pacifici et is filij excelsi omīs. Sequit octaua bñtudo. q martiribz auenit. quoz tangit meritū: qui psecutionē patiunt. hōz meritū. extrinsece describit. s. ex materia. vel ex re q est psecutio ī rebo. īn- appinquis. īn psona. secūdo describit meritū ex vīrtute patie. cū dicit patiunt. nō resilientes. nō obui9 gātes. sed fortit9 tollerātes vñ illd. Cedunt gladijs more bidentū nō murm̄ resonat. nec qrimonia. sed corde taato mēs bñ ascia aseruāt paciam. secūdo describit meritū ex cā: ppter iusticiā: nō quidē patiunt martires tanq̄ fures aut hoīde. sed ppter iusticiā fidei. et iusticiā vite. et. 4. p iusticia agonizare. p aia tua. et vsq̄ ad mortē certa p iusti- cia. et de9 expugnabit p te inimicos. ber. qd sibi vult q eadez pmissio facta ē martiribz et paupibz. nisi qz vere martirij gen9 vara paupitas ē. hōz vero pmiū subiūgit: bñi qm ipsoz ē regnū glōz: merito palā glōz regnū hnt. q p iusticia ipsi9 regnū

pugnauerūt. de quibus virg. h. manēt ob p̄riaz pugnādo vul-
nera passi. i. multitudo eoz fm seruis. Sz aditendū q̄ idē regimē
sup̄i9 attributū ē merito aplico. ex q̄ dat̄ intelligi aplos et mar-
tires eiusdē tē p̄m̄. lz illd diuimode asēq̄nt. aplis em̄ debet qz
remicauerūt cūdis mūdānis. martinibz vero. qz etiā abnegauē
rūt seipsoz. R. Sequit̄ nona beatitudo que doctoz ē. de q̄bz
virg. h. sūt p̄j vates et p̄xbe digna locuti. q̄z describit meritū
p̄apuū. dnt aut̄ veritatē p̄dicare. q̄ triplex ē. s. iusticie. doctrine.
et vite. q̄ veritatē et si repugnat̄ hoies. nllaten9 tñ dnt obmit-
tē. vñ dic. b̄ti erit̄s cū maledixerint vob hoies: blasphemātes
s. et mala impcantes p̄t veritatē iusticie denūciatā. Amos. 5.
odio habuerūt corripientē in porta et loq̄ntē p̄fede ab hōiati sē
h. nihil ad doctoz de huiusmodi maledictionibz. dic em̄ ps.
malebidiāt illi et tu b̄ndices: et p̄secuti vos fuerint: p̄t verita-
tē fidei et doctrine. sic quidā heretici p̄secuti sūt fideles doctoz.
et dixerint oē malū adūsū vob. p̄t veritatē vite. vitā doctoz in
famātes falso. vñ subdit. mētiētes: sic de xpo dēm ē. ecce hō ve-
rax et potator publicanoz et p̄coz amic9: p̄t me: ecce cā q̄re
sup̄dca hnt meritū. qz p̄t xpm h. tollerāt. ps. p̄t te sustinui. et
hui9 vero meriti duplicē tāgit b̄titudinē. vnā in spe. alterā in re
de p̄m a dic: gaudete: inter9: et exultate: exteri9: in illa die: lz
adūsitas noā. p̄spitas vero diei ap̄t. tñ felicitas scli pot9 no
cū. adūsitas vero diei assilat. qm̄ p̄spitas mōi obnubilat mentē
et ad noā deduat p̄petuā. Sz eā adūsitas scli p̄t xpm tollera-
ta dies ē. qz veratio dat̄ intellectū. et ad lucē pducit eūnitatis.
Secda b̄titudō ē rei. de q̄ subdit: qm̄ merces v̄ra copiosa ē in cel-
si merces ḡ iusta. si v̄ra ḡ p̄ria. si copiosa ḡ pleā bonitate. si in
cel̄ ḡ secura eūnitatē. Illa b̄titudō iusticiā hz mercedis. mat. 28.
voca oparios et redde ill mercedē suā. isa. 62. ecce merces ei9 cū
eo. a op9 illi9 corā illo. Itē h. solū bonū ē scōz qz nō ab ill au-
ferre poterat. h. merces copiose bonitatis ē. cui nullū bonū defic-
tui oē malū abē. gen. 15. ego p̄ctoz tu9 et merces tuā maḡ mi-
mis. h. merces seure sublimitatis ē. vbi n̄ erugo n̄ timea demo-
lit. at nec fures effodiūt nec furant. Rogemus ḡ deū. et.

In die animaz. prima ps sermonis. lxxiii

Quē qd dat mihi p̄r. Jo. 6. Amatores
vite p̄ntis vitā aliā nō spantes mortē fugiūt quā
tñ vitare nō p̄nt vt dnt velut sinē ommiū terribi-
liū. sed vt dic amb. li. de bo. mortis. nō ipsa mor-
terribil est. sed opinio de mortē. quaz vnusquisqz
p̄ suo interpretatur affedū aut p̄ sua d̄scientia pho: reicit. quin
potius mortē vitā renouatur. qd oñdit euangelium p̄sentis